

Lynettefællesskabet I/S
Refshalevej 250
1432 København K

2. 1. kommune kontor – st.not. ad j.nr. 1997/1050-33

Dato: 7. april 2000
Kontor: 2. kommune kontor
J. nr.: 1998/1050-37
Sagsbeh.: HE
Fil-navn: i:\hae\udt\lynette

I brev af 12. oktober 1999 har Lynettefællesskabet I/S anmodet om Indenrigsministeriets vurdering af, hvorvidt der er noget til hinder for, at fællesskabet indgår en aftale med Vandkvalitetsinstituttet om markedsføring af systemet ”Dialog”.

Af et udkast til aftale mellem Lynettefællesskabet I/S (LF) og Vandkvalitetsinstituttet (VKI) fremgår bl.a. følgende:

”...

1. Aftalens baggrund

VKI har for Lynettefællesskabet I/S ... udviklet systemet ”Dialog” ... der kan lagre og bearbejde data, som er opsamlet i forbindelse med den daglige drift af Renseanlæg Lynetten og Renseanlæg Damhusåen.

...

2. Rettigheder

Ejendoms- og brugsretten til Systemet tilkommer LF, mens ophavsretten tilkommer VKI ...

3. Aftalens formål

Da Systemet med visse kundetilpasninger, eventuel videreudvikling mv. ligeledes vil kunne anvendes af andre end LF, er der mellem LF og VKI enighed om, at LF og VKI kan tilbyde andre virksomheder ret til at udnytte Systemet. Nærværende aftale har således til formål at fastlægge parternes rettigheder og forpligtelser i forbindelse med en kommerciel markedsføring og salg af eksemplarer af Systemet til tredjemand.

...

4. Markedsføring og salg af Systemet

4.1 VKI gennemfører markedsføringen af Systemet, herunder udfærdigelse af brochure og/eller produktblad, demonstration af Systemet i drift på Lynetten og deltagelse i relevante møder og konferencer. LF giver adgang til Lynetten, demonstrerer Systemet i drift på Lynetten og bidrager i øvrigt efter nærmere aftaler.

...

5. Vederlag

Som vederlag for LF's bidrag til samarbejdet betaler VKI til LF 10% af den samlede salgspris til tredjemand, når VKI har modtaget det samlede salgsbeløb fra disse. Der tilkommer LF vederlag, uanset om salgsaftalen mellem VKI og tredjemand i hver enkelt tilfælde måtte være indgået med eller uden LF's forudgående bidrag til markedsføringen i henhold til pkt. 4.1 ovenfor ...

...

7. Ansvar

7.1 Parterne påtager sig ingen indeståelse eller noget ansvar i øvrigt over for hinanden for den kommercielle udnyttelse af Systemet.

..."

Lynettefællesskabet I/S' vedtægter indeholder bl.a. følgende bestemmelse:

"§ 4. FORMÅL

Stk. 1: Interessentskabets formål er

a) at forestå og udføre afledning og rensning af spildevand, der tilføres selskabets anlæg fra de deltagende kommuner, samt

b) at vedligeholde og udbygge interessentskabets anlæg til rensning af spildevand

Stk. 2. Selskabet kan i forbindelse med varetagelse af de i stk. 1 angivne opgaver sælge konsulenttjenester og undervisning samt eventuelle biprodukter fra driften af anlæggene."

Indenrigsministeriet skal i den anledning udtale følgende:

Efter almindelige kommunalretlige grundsætninger om kommuners opgavevaretagelse kan kommuner, herunder kommunale fællesskaber, som udgangspunkt ikke drive handel, håndværk, industri og finansiel virksomhed, medmindre der foreligger lovhjemmel hertil. Dette udgangspunkt fraviges af hensyn til kommunens forpligtelse til at udnytte sine ressourcer forsvarligt for så vidt angår produktion til eget brug. En kommune kan endvidere for at undgå værdispild på det frie marked lovligt afsætte eventuelle biprodukter fra kommunens virksomhed samt i et vist, begrænset omfang sælge en overkapacitet. Det er i de kommunale tilsynsmyndigheders praksis og i den juridiske litteratur tillige antaget, at en kommune i et meget begrænset omfang kan varetage accessoriske opgaver. Det vil sige opgaver, der ikke er kommunale, men som knytter sig naturligt og tæt til varetagelsen af kommunale opgaver.

For så vidt angår salg af viden er det antaget i de kommunale tilsynsmyndigheders praksis, at kommuner i overensstemmelse med de regler, der gælder for salg af kommunale biprodukter, kan sælge vi-

den, som er oparbejdet i den kommunale forvaltning eller i kommunale institutioner mv. Det er en betingelse, at salget sker for at undgå værdispild. Det kræves endvidere, at kommunen ikke i forbindelse med salg påtager sig en uacceptabel risiko, og at den pågældende kommunale viden afhændes til markedspris.

Der kan som udgangspunkt ikke foretages nogen bearbejdning af den kommunale viden, der ønskes solgt. Dersom det ikke er muligt at afhænde den omhandlede viden, uden at der sker en vis bearbejdning af denne, fx tilpasning til købers særlige behov, vil der i et vist omfang kunne ske en sådan bearbejdning. Det vil dog være en forudsætning, at udgiften hertil står i et rimeligt forhold til den forventede indtjening.

Det er tillige en betingelse, at bearbejdningen ikke har et sådant omfang, at den antager karakter af en ny, selvstændig produktion. Bearbejdningen af den viden, der ønskes afhændet, må således ikke være så omfattende, at der er tale om en selvstændig rådgivningsopgave. Ved bedømmelsen af, om de nævnte betingelser er opfyldt, vil hensynet til at undgå, at det private erhvervsliv påføres konkurrence af kommuner, indgå med betydelig vægt.

For så vidt angår salg af viden til eksport har kommuner efter lov om kommuners og amtskommuners deltagelse i erhvervsudviklingsaktiviteter (lovbekendtgørelse nr. 126 af 6. marts 1996) i forbindelse med eksport af kommunal viden adgang til at videreudvikle denne i videre omfang end efter ovennævnte kommunalretlige grundsætninger. Om de nærmere betingelser for eksport af kommunal viden skal henvises til § 3 i den nævnte lov, samt til Erhvervsministeriet, hvorunder den nævnte lov henhører.

Efter ovennævnte aftaleudkast skal Lynettefællesskabet I/S have 10% af det vederlag, som Vandkvalitetsinstituttet kan opnå ved salg af systemet Dialog til tredjemand. Lynettefællesskabet I/S får således en vis andel af den fortjeneste, som Vandkvalitetsinstituttet opnår ved salg af systemet til tredjemand. Efter Indenrigsministeriets opfattelse indebærer dette, at Lynettefællesskabet I/S efter det foreliggende aftaleudkast må anses for at deltage i Vandkvalitetsinstituttets opgaver i forbindelse med salg af systemet, herunder videreudvikling mv. Dette gælder, uanset at det kommunale fællesskab ikke selv (bortset fra en vis deltagelse i markedsføringen af systemet) forestår videreudviklingen og salget af systemet til tredjemand, men alene indirekte via modtagelse af vederlag deltager i de enkelte aftaler, som Vandkvalitetsinstituttet indgår.

Indenrigsministeriet finder, at Lynettefællesskabet I/S lovligt kan modtage vederlag for de aftaler Vandkvalitetsinstituttet indgår med tredjemand, idet omfang fællesskabet i overensstemmelse med de nævnte grundsætninger og § 3 i lov om kommuners og amtskommuners deltagelse i erhvervsudviklingsaktiviteter lovligt selv kunne have indgået aftaler svarende til de aftaler, som Vandkvalitetsinstituttet indgår.

Indenrigsministeriet må imidlertid efter det foreliggende aftaleudkast lægge til grund, at denne rammeaftale ikke indeholder tilsvarende begrænsninger af indholdet af de aftaler, som Lynettefællesskabet I/S skal have vederlag for, som de ovenfor beskrevne begrænsninger efter de ovennævnte kommunalretlige grundsætninger eller § 3 i lov om kommuners og amtskommuners deltagelse i erhvervsudviklingsaktiviteter.

Det vil således efter Indenrigsministeriets opfattelse kun være lovligt for Lynettefællesskabet I/S at indgå en rammeaftale om at modtage vederlag for Vandkvalitetsinstituttets aftaler om salg af systemet Dialog, såfremt det fremgår af rammeaftalen, at den alene omfatter aftaler, som fællesskabet efter lovgivningen, herunder almindelige kommunalretlige grundsætninger, lovligt selv kunne have indgået.

Det bemærkes, at en sådan aftale efter ministeriets opfattelse i givet fald vil være omfattet af § 4, stk. 2, i vedtægterne for Lynettefællesskabet I/S.

Med venlig hilsen

Hanna Ege